

Салық құқығы
Тақырып: Қаржы құқығы
түсінігі, әдістері

Жоспар

- Кіріспе
- 1. Қаржы нарығының түсінігі
- 2. Әлемдік қаржы нарығының даму эволюциясы
- 3. Әлемдік қаржы нарығының қызмет ету шаралары
- Қорытынды

Қаржылық құқық – мемлекеттің қаржы жүйесін қалыптастыру және оны жүзеге асыру процесінде, сонымен қатар мемлекеттің ақша қорларын қалыптастыру, бөлу, пайдалануды ұйымдастыру процесінде пайда болатын қоғамдық қатынастарды реттейтін құқықтық нормалардың жиынтығы.

Қаржы саласындағы мемлекеттік басқару мен жоспарлау

1. Мемлекеттік қаржы саласындағы уәкілетті және басқару органдарының күйесі мен құзыреті

2. Мемлекеттің қаржылық қызметінің түрі ретіндегі қаржылық жоспарлау

3. Қаржылық жоспарлаудың құқықтық нысандары

Қаржы қатынастары

Материалдық қаржылық қатынастар -

қаражат құралдарының қозғалысын реттейді, өзімен мемлекеттік ақша қорын қалыптастыру және үлестіру процесін белгілейді. Бұл қатынастар төлеушіден белгілі бір мемлекеттік қорға немесе қордан тұтынушыға нақты ақшаның қозғалысымен байланысты.

Ұйымдастырушылық қаржылық қатынастар-

мемлекеттің ақша жүйесін біртұтастай және мемлекетің қаржы жүйесін бөлектей, мемлекетік қаржы мекемелерінің жүйесін ұйымдастыру, олардың қызметін қамтамасыз ету бойынша туындайтын қатынастар

шаруашылық жүргізуші субъектіер мен мемлекеттің қарылық қызметі табылады, ал қорытынды нәтижесі – жеке мекемелердің қаржылық сметаларынан бастап мемлекеттің қаржылық балансына дейінгі қаржылық жоспарларды құру болып табылады.

Әрбір жоспарда белгілі кезеңдегі кірістер мен шығыстар, қаржы және несие жүйелерінің салаларымен байланыстары анықталады.

Бұл тапсырмаларды орындау үшін қажетті ақша құралдары мен көздерінің көлмін анықтау және қорлар арасында қаражаттарды

**Қаржылық құқық қатынасының
басты элементті құқық
қатынастарының субъектісі б.т.**

Оларға жататындары:

- мемлекет;
- әкімшілік-аумақтық бірліктер;
- мемлекеттік биліктің өкілдік және
атқару органдары;
- заңды тұлғалар;
- жеке тұлғалар.

Мемлекеттік қаржылық бақылаудың **субъектілері** болып мемлекеттік органдар немесе мемлекеттің тапсырысымен және оның атынан іс-әрекет жасайтын мемлекеттік емес субъектілері.

Мемлекеттік қаржылық бақылаудың **объектілері**: мемлекеттік органдар, мемлекеттік заңды тұлғалар, азаматтар.

Мемлекеттік қаржылық бақылаудың **пәні ретінде** осы бақылау объектілерінің тәртібі, оларды өз қаржылық міндеттерін сақтауы жатады.

нарығы кіреді.

1

- Ақша нарығында мерзімі бір жылдан аз қысқа мерзімді қаржы құралдары айналым жасайды.

2

- Капиталдар нарығында ұзақ мерзімді қаржы құралдары айналым жасайды.

3

- Бағалы қағаздар нарығы ақша нарығы мен капиталдар нарығының бір бөлігі болып саналады, өйткені онда қысқа мерзімді және ұзақ мерзімді қаржы құралдары айналым жасайды.

